

มส.ชี้ชัด!ไอทีสอนวิชาคุณธรรมไม่ได้ต้องมีครูดีต้นแบบ

นำเสนอเมื่อ : 11 ก.พ. 2561

มส.แนะครู4.0เป็นต้นแบบความดีให้กับเด็ก เหตุเทคโนโลยีสอนวิชาคุณธรรม
จริยธรรมไม่ได้ต้องผ่านการฝึกเท่านั้น แนะนำโยนิโสมนสิการปริโภคชาวสาร

วันที่ 9 ก.พ.2561 ที่ผ่านมา ที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย(มจร) อ.วังน้อย
จ.พระนครศรีอยุธยา พระพรหมบัณฑิต,ศ.ดร. กรรมการมหาเถรสมาคม มจร ได้ปาฐกถาเรื่อง
"ครูกับการพัฒนาคุณธรรมให้กับเด็กยุคดิจิทัล" ในพิธีปัจฉิมนิเทศประกาศนียบัตรวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มจร
ความตอนหนึ่งว่า

การพัฒนาคุณธรรมมิใช่แค่ถ่ายทอดความรู้ หรือบอกกล่าว ในยุคดิจิทัลเด็กจะต้องมีการสืบค้นคว้า
เด็กอยู่กับเครื่องจักรเป็น " ยุคแห่งการไม่สนใจเพื่อนมนุษย์ "นั่งไกลกันไม่คุยกันแต่สนใจโทรศัพท์มือถือ
ทำให้เราห่างเหินกัน สิ่งเหล่านี้สอนให้เราเก่งได้ แต่สอนให้เป็นคนดีไม่ได้ เพราะเครื่องจักรไม่มีหัวใจไม่ต้นแบบ
ข้อมูลมีแต่เรื่องราวๆ ถ้าเราปล่อยให้เด็กอยู่กับเรื่องราวๆ จะเกิดอะไรขึ้น
"คนที่เรียนผ่านดิจิทัลจิตใจขาดความอบอุ่น" ในยุคดิจิทัลสอนได้ทุกวิชาทุกวงวิชาคุณธรรมจริยธรรม
ถ้าสอนได้เป็นคนดีหมดแล้ว เพราะการจะเป็นคนดีมีคุณธรรมจริยธรรมจะต้องถ่ายทอดมีต้นแบบที่ดี
เลียนแบบในการทำความดีมันยาก แต่เลียนในการทำ ความชั่วมาง่าย เพราะมันตามกิเลส
แต่เลียนแบบทำความดีมันทวนกระแสตามกิเลส ทำความดีจึงทวนกระแส

"แม้แต่อเมริกาหลงทางในการพัฒนาความเก่งมากกว่าความดี
ในการฝึกหัดครูเน้นการสอนให้เก่ง ทำให้เด็กในยุคปัจจุบันขาดจิตอาสา ไม่สนใจทำกิจกรรมเพื่อสังคม
สังคมต่างประเทศตัวใครตัวมัน จึงหันกลับมาเรื่องความดี ทานพุทธทาสวิจารณ์การศึกษาแรงคือ
"การไปตามตะวันตกคือการศึกษามาทางด่วน" ซึ่งการศึกษาสร้างมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้นเหมือนอันธพาล
คือคนตาบอดทางโลกก็ไม่เก่งทางธรรมก็ไม่เก่ง เอกจักขุ คือ คนตาเดียว เก่งทางโลก
แต่ขาดคุณธรรมจริยธรรม และทวิจักขุ คือคนสองตา มีความรู้ประกอบวิชาชีพมีธรรมะกำกับ
จะต้องมีคุณธรรมจริยธรรมกำกับ" อธิการบดี มจร กล่าวและว่า

ปัจจุบันเวลาจะทำร้ายกันเอาภาพไปขึ้นสื่อออนไลน์เอาไปประจานกัน ทำร้ายกัน เป็นการเบียดเบียนกัน
ดังนั้นครูจะมีคุณธรรมอะไรสอนเด็กในยุคดิจิทัล แม่แต่ผู้ใหญ่ก็เป็นด้วย เรากำลังทำร้ายคนอื่นไม่รู้ตัว
ปัจจุบันเราลามมดด้วยการขึ้นสื่อออนไลน์แล้วรุมดาวิจารณ์กัน แม่แต่วงการศาสนา
เราลามมดให้คนเกลียดซึ่งรวมถึงครอบครัวของคนอื่น คุณธรรมจริยธรรมในยุคดิจิทัลเราจะสอนอะไร
ซึ่งมีตัวแรงคือเทคโนโลยีทำร้ายกัน

ยุคดิจิทัลเป็นยุค "ความรวดเร็ว" ในการแพร่กระจายข่าวสาร "ไม่มีขอบเขตจำกัด"
ทั้งกาลและเทศสถานที่ สามารถเชื่อมโยงถึงกันทั้งหมด เชื่อมโยงเป็นเครือข่าย ด้วยการแพร่กระจายเร็ว
พอเข้าไปในออนไลน์มีการแพร่ขยายรวดเร็ว ถ้าเป็นข่าวสารทางบวกจะดีขนาดไหน
แต่ถ้าเป็นข้อมูลข่าวสารเป็นเชิงลบมีผลต่อจิตใจของเด็ก ในยุคนี้เราจะสอนเด็กอย่างไรให้เลือกบริโภคข่าวสาร

กระบวนการให้การศึกษาต้องนำปัญญาคุณธรรม คือ

1. สัมผัสสิ่งเสวะ การคบคนดี ครูจะต้องสอนให้เด็กรู้จักเลือกใช้สื่อ รู้จักเลือก เพราะปัจจุบันการบล็อกการห้ามเขาถึงไม่สามารถทำได้ แต่เราควรจะสอนว่าควรบริโภคข่าวสารอย่างไร เราจะทำอย่างไรกับข้อมูลขยะ เว็บไซต์ตมหาจุฬายามีคนเขาไปก็เปอร์เซ็น เขาไปเจออธิการบดีหรือไม่ ถ้าเราไม่เลือกใช้สื่อก็จะมีแต่กระตุ้นความโลภ ความโกรธ ความหลง

2. สัมผัสสัมผัสสวณะ ได้แก่การฟังคำสอนด้วยการเข้าถึง ครูต้องให้การศึกษาในการเลือกสร้างภูมิคุ้มกัน โดยสอนให้คนมีคนที่รู้ไม่ผิด

3. โยนิโสมนสิการ คือคิดถูกวิธีเป็นการกรองข้อมูลข่าวสาร บริโภคสื่อขาดการย่อย ความจริงขาวดีและขาวไม่ดีเป็นอุปกรณสอนคุณธรรมจริยธรรม แต่สำคัญเราต้องมี TG ครูเป็นผู้วิเคราะห์แนะนำว่าดีไม่ได้อย่างไร เราต้องไม่สอนแต่วิชาการแต่เราต้องสอนว่าเรื่องนี้ให้บทเรียนอะไร ครูจะต้องรู้เท่าทัน ซึ่งการศึกษาต้องทำหน้าที่ให้ฉลาดกว่า เพราะ**ครุมี 3 ประเภท คือ "ศิษย์ที่ดีกว่าครู ศิษย์ที่ดีเท่าครู และศิษย์ที่เลวกว่าครู"** ครูต้องสอนให้รู้จักกับข้อมูลข่าวสารแบบรู้จักคิด บทบาทครูจะต้อง "สอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น เย็นให้สัมผัส" โยนิโสมนสิการจึงเป็นการ "สอนวิธีคิด คิดเป็นระเบียบ คิดมีเหตุผล คิดเรากุศล" และ

4. ธรรมานุธรรมปฏิบัติ คือ ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม จะต้องฝึกปฏิบัติอย่างเช่นการเรียนภาษาต้องฝึกปฏิบัติ

ดังนั้น ครูจะต้องต้นแบบที่ดีเป็นแม่แบบที่ดีมีสื่อดี ครูสร้างกระตุ้นการใฝ่รู้ให้ศิษย์อยากรู้อยากอ่าน ครูสอนวิธีคิดกรองในการบริโภคสื่อถึงจะเป็นข่าวร้ายก็ต้องสอนให้วิเคราะห์ มาเรียนมหาจุฬาต้องทราบว่ายอนิโสมนสิการคืออะไร "เด็กในยุคดิจิทัลต้องติดภูมิคุ้มกันคือโยนิโสมนสิการ" มีการคิดเองไตร่ตรองเอง เด็กในยุคยุโรปอเมริกาจะถูกกระตุ้นให้คิด เด็กไทยที่ไปเรียนอเมริกามีความทุกข์ในการปรับตัว เพราะเราอยู่เมืองไทยเราถูกสอนให้หนึ่งหนึ่งๆ อย่าพูดมาก แต่พอไปอยู่อเมริกาครูจะกระตุ้นให้ตอบให้ถาม คนไหนถามเก่งพูดเก่งถูกยกย่องเพราะเป็นการสอนการคิดถูกกระตุ้น ในอเมริกาใครแสดงความคิดเห็นยกย่องว่าดีมาก แต่บ้านเราถ้าเด็กถามมากพูดมากมองว่าเป็นเด็กมีปัญหา แต่มหาจุฬายามีเสรีภาพในการวิจารณ์

"ครูนอกจากจะมีความรู้ทางเทคโนโลยีแล้ว จะต้องสอนเชิงรุกคือ การศึกษาข้อมูลข่าวสาร ส่วนเชิงรับ คือ การกลั่นกรองข้อมูลข่าวสาร เลือกบริโภคภาษาพระเรียกว่า อินทริยสังวร เลือกรื่องที่ควรอ่านควรฟัง เราต้องนึกถึงถึง 3 ตัว ปิดหูชายขวา ปิดตาสองข้าง ปิดเสียบางนงนอนสบาย เป็นการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล" พระพรหมบัณฑิต กลาวและว่า

จริยธรรมในยุคดิจิทัลจะต้องใช้ชีวิตให้สมดุล ชีวิตเรามีหลายมิติ เราต้องฟังให้รอบด้าน "ความปลอดภัย" ดานเทคโนโลยี "การรังแกทำร้ายกัน" การนำข้อมูลเป็นเท็จจริงแกหรือทำร้ายคนอื่น ในต่างประเทศมี "วันหยุดการรังแกทางอิเล็กทรอนิกส์ Stop Cyberbullying Day." เวลาวัยรุ่นถูกรังแกมาจากเฟซบุ๊กอันดับที่ 1 เด็กแคนาดาคนหนึ่งถูกทำร้ายด้วยการประจานลงในสื่อแล้วผูกคอตาย เราต้องสอนให้คิด เมื่อเราถูกรังแกอย่าไปตอบโต้ เก็บหลักฐานไว้ให้หมด พูดให้ผู้ใหญ่ฟังที่ไวใจได้ บล็อกสื่อ ฝึกการสุภาพให้กับคนอื่น อย่าไปรังแกคนอื่น อย่าเป็นเพียงคนดู ควรช่วยปกป้องคนที่ถูกรังแก เป็นเรื่องราวที่เกิดต่างประเทศ

ดังนั้นจิตวิญญาณของความเป็นครูคือการห่วงใยลูกศิษย์ คุณธรรมจริยธรรมของครูคือความห่วงใยศิษย์ ถ้าเราไม่ห่วงใยศิษย์เราจะทำอย่างไรก็ได้ เราจะต้องสอนให้ศิษย์คิดเป็น ขอให้ทุกท่านเป็นครูที่ดีของชาติต่อไป

.....

(หมายเหตุ : ขอขอบคุณข้อมูลจาก Pramote OD Pantapat พระอาจารย์ปราโมทย์ วาทโกวิโท
นิสิตปริญญาเอก สาขาสันติศึกษา มจร)

ขอบคุณที่มาเนื้อหาข่าวจาก [หนังสือพิมพ์บ้านเมือง วันเสาร์ ที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561](#)